Konsument verket • KO

Produktsäkerhet
Richard Staxler

Datum
2023-05-26

Dnr
--

Fjällsäkerhetsråd, maj 2023

Roll och ansvar i fjällsäkerhetsarbetet

- Verka för minskad konsumentskada
- Tillsyn för bl.a. produktsäkerhetlagen (2004:451)
- Se till att företagen följer produktsäkerhetslagen så att
    - Varor och tjänster som erbjuds konsument är säkra
    - Farliga varor och tjänster försvinner från marknaden

Hänt sedan sist

Några aktiviteter under 2022:

- Konsumentverket avslutade under våren 2022 en förstudie avseende MTB-cykling (downhill, stigcykling, guidade turer, m.m.) – inventering av generella utmaningar, vanliga skador, ”good practice” avseende säkerhet, m.m.
  SLAO, Cykelfrämjandet, Cykelförbundet, Friluftsfrämjandet och Svensk Cykling har därefter träffats för fortsatta diskussioner om samverkan. Ett sätt att erhålla en hög och jämn säkerhetsnivå i MTB-tjänsterna kan vara att:
    - Etablera ett MTB-råd för samverkan om säkerhet
    - Upprätta en branschöverenskommelse (vid behov) mellan MTB-rådet och Konsumentverket
- Informationsinsatser till friluftsaktörer angående regelverk, företagens ansvar, m.m.
- Drivit prioriterade tillsynsärenden avseende konsumentrelaterade olyckor i fjällen.

Plan framöver

Planerade insatser under 2023:

- Fortsatta informationsinsatser samt prioriterade tillsynsärenden enligt ovan.
- Delta i en referensgrupp och ge inspel till utvecklingen av Fjälledarnormen så att en kommande utgåva och/eller relaterade standarder/riktlinjer blir mer relevant och användbar vid Konsumentverkets tillsyn.

Omvärldsfaktorer / Utmaningar

Några förväntade utmaningar relaterade till konsumenttjänster i fjällen:

- Fler ovana konsumenter/besökare. Besöken har över tid även ändrat karaktär från lugnt friluftsliv till häftigare upplevelser. Detta ställer större krav på guiderna och andra aktörer relaterade till konsumenttjänster.
- Nya kategorier av ledare i fjällen - t.ex. skidguider, snöskoterguider, MTB-guider - som inte har utbildning enligt Fjälledarnormen.
- Nya aktörer (både svenska och utländska) etableras vilka har bristande kunskap om regelverket.
- Heliski-verksamheten i Kebnekaise-området växer och är inte reglerat.
- Klimatpåverkan ställer nya krav på guidernas kompetens och utövarnas förmåga, t.ex:
    - Fler besökare väntas bestiga Nordtoppen (som är mycket farligare än Sydtoppen) eftersom Nordtoppen periodvis förväntas vara den högsta toppen i Sverige framöver.
    - Blöta/svårframkomliga områden där det förut varit frusit, svårare passager över vattendrag, fler/oväntade slasklaviner, etc.

Förslag på prioriterade områden

Några områden/insatser som Konsumentverket föreslår prioriteras av Fjällsäkerhetsrådet:

- Vidareutveckla Fjälledarnormen för att tydliggöra kompetenskraven och kvalitetssäkra kompetensen hos examinerade fjälledare. *Överväg att flytta vidareutvecklingen till ett branschråd där SFLO, utbildare av fjälledare och SBO deltager. Branschrådet enas om kompetenskrav och examensnivåer, hur examinering och validering görs enhetligt, hur utbildare certifieras, etc. Inspireras av eller tillämpa kraven/riktlinjerna för ”International Mountain Leader”, UIMLA’s utbildningsplan, ”Effective Outdoor leadership Model” och/eller Norges utbildningsstrategi?*
- Etablera system/rutiner för löpande/snabb delning av information till medlemmar i Fjällsäkerhetsrådet angående inträffade olyckor i fjällen.
- Åtgärder för att reglera Heliski-verksamheten och skoterverksamheten i fjällen.

- Åtgärder för att förebygga olyckor som är relaterade till klimatförändringar (se föregående avsnitt).